UBEZPIECZENIA ROLNICZE

Prawie połowa polskich rolników poniosła straty w gospodarstwie z powodu zmian pogodowych

JOANNA CHUDZIK
ekspertka ubezpieczeń upraw, TUiR Warta

Nieprzewidywalne warunki pogodowe i rosnące koszty prowadzenia gospodarstw rolnych stają się codziennym wyzwaniem dla polskich rolników. Najnowsze badania zlecone przez firmę ubezpieczeniową Warta pokazują, że niemal połowa rolników odczuwa zmienność pogodową, która wpłynęła na zmniejszenie ilości i jakości ich plonów. Zdecydowana większość obawia się, że nieprzewidziane zjawiska pogodowe przyniosą straty dla ich gospodarstwa. Jakie czynniki mają na nie największy wpływ?

Z badania* wynika, że 63 proc. rolników obawia się, że nieprzewidziane zjawiska pogodowe przyniosą straty dla ich gospodarstwa. Co więcej, 43 proc. zauważyło w ostatnich latach większą zmienność pogodową, która negatywnie wpłynęła na ich uprawy. Najczęściej wskazywane skutki to zmniejszenie plonów i obniżenie ich jakości (43 proc.) oraz wzrost kosztów produkcji (30 proc.). Blisko co czwarty rolnik (23 proc.) wskazywał na opóźnienia w zbiorach.

– Uprawy są podatne na wiele czynników mogących powodować straty, a ze względu na długi okres wegetacji, kluczowe znaczenie mają warunki pogodowe. Szkody mogą być spowodowane przez ekstremalne zjawiska pogodowe, których nie brak wiosną. Ulewne deszcze, grad, huragany, lawiny czy osunięcia ziemi niszczą nie tylko same rośliny, ale i systemy korzeniowe. Z kolei czynniki, takie jak przymrozki, powodzie oraz niekorzystne warunki zimowe osłabiają i zmniejszają plony. Dodatkowo zagrożeniem są zastoiska wodne i wyleganie zbóż, które utrudniają prawidłowy rozwój upraw i ich zbiór – mówi **Joanna Chudzik, ekspertka ubezpieczeń upraw, TUiR Warta.**

Nie tylko czynniki klimatyczne są problemem

Oprócz zmienności pogodowej rolnicy mierzą się także z problemami finansowymi. Największe wyzwania wskazywane przez badanych to niskie ceny skupu produktów rolnych (58 proc.), drożejące nawozy (56 proc.) oraz wzrost cen paliwa i energii (51 proc.). 48 proc. badanych wskazało również, że to niestabilność pogodowa i nieprzewidywalność sezonów w największym stopniu wpływa na działalność gospodarstw rolnych.

Czy polscy rolnicy są przygotowani na ryzyko?

Eksperci podkreślają, że w dobie coraz bardziej nieprzewidywalnych warunków pogodowych ubezpieczenie upraw staje się niezbędnym zabezpieczeniem finansowym. Tymczasem, jak pokazują badania, tylko 27 proc. rolników, spośród tych korzystających z ubezpieczeń niedotowanych przez państwo, ubezpiecza swoje uprawy.

– Zmieniające się warunki klimatyczne wymagają od rolników coraz większej elastyczności i strategicznego podejścia do zarządzania ryzykiem. Każdy rolnik otrzymujący dopłaty bezpośrednie musi ubezpieczyć co najmniej połowę swoich upraw. Polisa powinna obejmować przynajmniej jedno z obowiązkowych ryzyk. Jednak najczęściej ubezpieczenie od jednego ryzyka to za mało. Ekstremalne zjawiska pogodowe są coraz częstsze, a szansa na to, że uprawy zostaną uszkodzone przez więcej gwałtownych zdarzeń atmosferycznych, coraz większe. Warto zatem zadbać o kompleksowe zabezpieczenie, uwzględniając w ubezpieczeniu ryzyka dodatkowe, np. deszcz nawalny, huragan czy zastoiska wodne, by nie narazić się na straty – dodaje **Joanna Chudzik z Warty**.

** Badanie przeprowadzone przez SW Research na zlecenie TUiR Warta S.A., marzec 2025.*

materiał partnera

Rynek ubezpieczeń rolniczych w Polsce

Ubezpieczenia rolnicze stanowią istotny element ochrony gospodarstw rolnych, chroniąc rolników przed skutkami nieprzewidywalnych zdarzeń losowych. W Polsce rynek ten zyskuje na znaczeniu, zwłaszcza w kontekście zmieniających się warunków pogodowych i rosnącej świadomości rolników na temat konieczności zabezpieczenia swojego majątku.

JUSTYNA SZYMAŃSKA

Rynek ubezpieczeń rolniczych w Polsce obejmuje wiele produktów – od ubezpieczeń upraw przez ubezpieczenia zwierząt aż po ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników. Zdecydowana większość rolników korzysta z ubezpieczeń upraw, zwłaszcza w przypadku ryzyka związanego z niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, jak gradobicie, susza czy powódź. Katalog upraw objętych dopłatami do ubezpieczenia obejmuje następujące rodzaje roślin: zboża (w tym gryka i kukurydza), rzepak, rzepik, słonecznik, facelia, gorczyca, len, konopie włókniste, chmiel, tytoń, warzywa gruntowe, drzewa i krzewy owocowe, truskawki, ziemniaki, buraki cukrowe, bobowate grubonasienne (w tym soja), a także uprawy bobowatych drobnonasiennych i roślin zielarskich.

W zakresie ubezpieczenia zwierząt gospodarskich dopłaty z budżetu państwa wynoszą 65 proc. składki na polisy obejmujące ubezpieczenie bydła, koni, owiec, kóz, drobiu oraz świń. Ubezpieczenie dotyczy ryzyka szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę oraz w wyniku uboju z konieczności.

– Rolnictwo dostarcza ok. 3 proc. PKB. Jednocześnie w rolnictwie pracuje ponad 10 proc. ogółu osób pracujących w Polsce. Eksport produktów rolno-spożywczych w 2024 r. wzrósł o 2,7 proc., przekraczając poziom 53 mld euro. Rolnictwo jest wreszcie sektorem strategicznym, także dla sektora finansowego, w tym przede wszystkim dla banków. Do tego dochodzi rynek leasingowy, faktoringowy, ubezpieczeniowy i powoli rozwijający się rynek kapitałowy. Sam sektor leasingowy udziela rocznie ponad 6 mld zł finansowania – podkreślił dr Tadeusz Białek, prezes ZBP, podczas tegorocznego Europejskiego Forum Finansowania Agrobiznesu.

Trendy na polskim rynku

W Polsce w ostatnich latach zauważalny jest wzrost zainteresowania ubezpieczeniami rolniczymi, co jest efektem zarówno zmieniającego się klimatu, jak i rosnącej świadomości wśród rolników. Firmy ubezpieczeniowe oferują coraz bardziej kompleksową ochronę, a państwo wspiera ten proces poprzez dopłaty do składek ubezpieczeniowych, zwłaszcza w kontekście ubezpieczeń upraw. Coraz większą popularnością cieszy się także ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników oraz ubezpieczenia sprzętu rolniczego, co jest wynikiem rosnącej liczby inwestycji w nowoczesne maszyny. W ostatnich dniach resort rolnictwa zapowiedział także kontynuację dofinansowywania ubezpieczenia zwierząt gospodarskich od chorób zakaźnych rozpoczętego w 2025 r. Dopłata ponownie wyniesie 70 proc.

Ubezpieczenie zwierząt hodowlanych od szkód spowodowanych 36 chorobami zakaźnymi to nowość na rynku stanowiąca kontynuację oraz rozszerzenie wcześniejszego ubezpieczenia zwierząt gospodarskich od salmonelli, które jest dofinansowywane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) od 2022 r. Inicjatywa wsparcia finansowego rolników w zakresie ochrony przed tą chorobą spotkała się z bardzo pozytywnym przyjęciem, szczególnie wśród hodowców drobiu.

W odpowiedzi na rosnące zainteresowanie refundacją ubezpieczeń od salmonelli Ministerstwo Rolnictwa rozszerzyło katalog chorób objętych ochroną m.in. o pryszczycę, afrykański pomór świń, ptasią grypę oraz chorobę niebieskiego języka. Pierwszy elektroniczny nabór wniosków o refundację ubezpieczenia zwierząt od skutków 36 chorób zakaźnych przeprowadzono do 28 lutego br. Z danych ARiMR wynika, że w procesie zgłosiło się 530 rolników. Kolejny nabór wniosków refundacyjnych planowany jest na sierpień tego roku.

Warto podkreślić, że żaden zakład ubezpieczeń nie był zobowiązany do wprowadzenia oferty kompleksowego ubezpieczenia zwierząt od skutków chorób zakaźnych wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa. Jedyną firmą, która zaproponowała takie ubezpieczenie, jest AGRO Ubezpieczenia, należąca do Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników. Ze względu na specyfikę oferty i konieczność indywidualnej oceny ryzyka, produkt ten nie jest dostępny w detalicznych punktach sprzedaży polis. Każda oferta jest

EFEKTY ubezpieczeń – ilość umów

Ubezpieczenie	2009	2015	2019	2021	2023
Upraw rolnych	144 000	139 108	214 809	187 343	207 748
Zwierząt gospodarskich	248	477	891	811	828

przygotowywana indywidualnie.
– Jesteśmy przekonani, że w trakcie kolejnego, zapowiedzianego na sierpień br. naboru wniosków refundacyjnych zawrzemy o wiele więcej umów ubezpieczenia. Rolnicy to rozsądna i odpowiedzialna grupa społeczna. Zanim podejmą decyzję, muszą być jej pewni. Decyzja o kupnie ubezpieczenia musi być świadoma. Przewidujemy, że liczba ubezpieczonych stad będzie wzrastać, bo ochrona przed następstwami długiej listy chorób zakaźnych jest bardzo korzystna – mówi Daniel Zahorenko, prezes AGRO Ubezpieczeń.

Ubezpieczenie zwierząt hodowlanych od szkód spowodowanych 36 chorobami zakaźnymi to nowość na rynku stanowiąca kontynuację oraz rozszerzenie wcześniejszego ubezpieczenia zwierząt gospodarskich od salmonelli, które jest dofinansowywane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) od 2022 r.

PORÓWNANIE OFERTY FIRM UBEZPIECZENIOWYCH W POLSCE

Firmy ubezpieczeniowe w Polsce

Na polskim rynku ubezpieczeń rolniczych działają zarówno duże międzynarodowe korporacje ubezpieczeniowe, jak i mniejsze krajowe firmy. Wśród najważniejszych graczy na rynku należy wymienić Wartę, Agro Ubezpieczenia, Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń Vienna Insurance Group czy Generali TU. Oferty ubezpieczeniowe tych firm różnią się zarówno zakresem ochrony, jak i ceną składek.

Agro Ubezpieczenia
Bezpieczne Uprawy

Ubezpieczenia upraw oferowane przez Agro Ubezpieczenia wyróżniają się kompleksowym podejściem, umożliwiającym ochronę roślin od momentu zasiewu aż do sprzedaży plonów. W ramach oferty przewidziano m.in. stałą cenę plonu, odpowiedzialność już od 8 proc. ubytku oraz ochronę przed ogniem – niezależnie od jego przyczyny – przy bardzo niskim koszcie tego ryzyka, wynoszącym jedynie 1 zł za hektar uprawy. Istnieje możliwość rozszerzenia ochrony o wariant All Risk, a także objęcia odpowiedzialnością szkód spowodowanych przez zastoiska wodne wywołane deszczem nawalnym – bez konieczności dopłaty składki. Agro Ubezpieczenia zapewniają również brak potrąceń zaoszczędzonych kosztów zbioru w przypadku szkód częściowych oraz opcję całkowitego zniesienia udziałów własnych. Składkę można rozłożyć na raty bez dodatkowych kosztów. Rolnicy mają dużą swobodę w kształtowaniu pakietów ryzyk, a normy służące do wyliczania odszkodowania są publicznie dostępne na stronie internetowej Towarzystwa. Dodatkowo oferowana jest możliwość ubezpieczenia plonów w transporcie oraz podczas przechowywania ich w gospodarstwie. Proces likwidacji szkód przeprowadzany jest przez niezależnych ekspertów uprawowych.
W sezonie wiosennym Agro Ubezpieczenia umożliwiają ubezpieczenie szerokiego wachlarza tradycyjnych upraw rolniczych, takich jak: zboża ozime i jare, kukurydza (zarówno na ziarno, jak i zielonkę), rzepak, buraki cukrowe, ziemniaki oraz rośliny bobowate grubonasienne, m.in. bobik, łubin, soja. Oferta obejmuje także drobnonasienne rośliny, takie jak nostrzyk, peluszka i wyka, które – podobnie jak słonecznik, facelia, gorczyca, len, konopie włókniste oraz zioła – zostały objęte dopłatami. Agro Ubezpieczenia, jako jedno z nielicznych towarzystw, oferują również ochronę upraw tytoniu i chmielu.
Pakiety mogą zawierać ryzyka takie jak: grad, przymrozki wiosenne, deszcz nawalny, huragan, obsunięcie się ziemi, lawina, piorun, pożar oraz inne zjawiska pogodowe. Dodatkowo można włączyć ubezpieczenie transportu plonów i ich przechowywania w gospodarstwie. Wszystkie elementy oferty są elastyczne i dostosowywane do potrzeb oraz możliwości rolnika. Zgodnie ze znowelizowaną ustawą, Agro Ubezpieczenia oferują również ochronę przymrozkową rozpoczynającą się już od 1 kwietnia. Celem całego produktu jest zapewnienie pełnej, kompleksowej ochrony produkcji rolnej.

EFEKTY ubezpieczeń – ilość umów

Ryzyko	2008	2015	2018	2022
susza	14 714	90	355	1297
powódź	13 729	321	486	291
ujemne skutki przezimowania	71 738	372 172	63 422	62 519
przymrozki wiosenne	72 182	393 923	77 780	100 333
huragan	13 679	17 038	39 342	90 492
grad	88 437	541 901	148 972	217 146

Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń Vienna Insurance Group
Ubezpieczenie Compensa Gospodarstwo Rolne

Ubezpieczenie oferowane przez Compensę wyróżnia się na rynku kompleksową ochroną skierowaną do rolników, umożliwiając elastyczne dostosowanie zakresu polisy do indywidualnych potrzeb. W formule All Risk zapewniane jest szerokie zabezpieczenie, obejmujące zarówno szkody własne, jak i te spowodowane przez zwierzęta – w tym kuny i inne łasicowate. Zakres ochrony uwzględnia również stłuczenia i pęknięcia mienia oraz szkody wynikające z przeciągów czy zalania przez niezabezpieczone okna.
Produkt Agrocasco odznacza się stałą, nieredukcyjną sumą ubezpieczenia w wariancie All Risk oraz całkowitym zniesieniem amortyzacji. W przypadku wyboru wariantu indywidualnego, ochrona obejmuje m.in. ziemiopłody transportowane maszyną, a także ogumienie i szyby. Istnieje również możliwość rozszerzenia odpowiedzialności o szkody powstałe w wyniku przedostania się ciała obcego do wnętrza maszyny lub pojazdu.
W razie szkody Compensa pokrywa koszty wynajmu maszyny zastępczej, parkowania, holowania lub transportu. Ofertę wzbogaca pakiet Home Assistance, który obejmuje specjalistyczne usługi, takie jak doradztwo rolnicze, deratyzacja czy dezynsekcja. Proces likwidacji szkód został zaprojektowany z myślą o wygodzie ubezpieczonego – jest szybki, przejrzysty i efektywny.

Eksport produktów rolno-spożywczych w 2024 r. wzrósł o 2,7 proc., przekraczając poziom 53 mld euro. Rolnictwo jest wreszcie sektorem strategicznym, także dla sektora finansowego, w tym przede wszystkim dla banków.

Oferta skierowana jest do właścicieli gospodarstw rolnych oraz innych podmiotów prowadzących działalność rolniczą. Compensa łączy ubezpieczenia obowiązkowe z dobrowolnymi, tworząc kompleksową ochronę mienia i działalności.
Pakiet obejmuje rozszerzoną ochronę budynków rolniczych oraz ubezpieczenie różnorodnego mienia, w tym: ruchomości domowych, budowli, odnawialnych źródeł energii (OZE), materiałów, zapasów, ziemiopłodów, wyposażenia gospodarstwa, mienia firmowego, zwierząt gospodarskich, maszyn rolniczych oraz pojazdów wolnobieżnych (agrocasco).
Uzupełnieniem oferty jest OC w życiu prywatnym z możliwością rozszerzenia o odpowiedzialność cywilną z tytułu prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego lub świadczenia usług międzysąsiedzkich. Compensa zapewnia także Home Assistance, ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od uszkodzeń oraz szyb od stłuczeń.
Ubezpieczenie chroni mienie od ognia i innych zdarzeń losowych. W formule All Risk zabezpieczane są budynki rolnicze, ruchomości i budowle. Dodatkowo oferowana jest ochrona od kradzieży z włamaniem, obejmująca stałe elementy budynku, OZE, elementy zewnętrzne oraz wyposażenie gospodarstwa.

Generali TU
Generali – Ubezpieczenie upraw rolnych

Od 24 marca Generali Agro umożliwia objęcie ochroną ubezpieczeniową upraw rolnych z dopłatami z budżetu państwa sięgającymi do 65 proc. Ochroną można objąć tradycyjne uprawy, takie jak:

zboża, kukurydza, rzepak, rzepik, ziemniaki, buraki cukrowe oraz rośliny strączkowe. Dla tych roślin przygotowano pakiety ryzyk obejmujące grad, przymrozki wiosenne, deszcz nawalny, huragan oraz ogień.

Nowością w sezonie, wynikającą z nowelizacji ustawy, jest możliwość ubezpieczenia upraw takich jak: słonecznik, facelia błękitna, gorczyca, len, konopie włókniste, rośliny zielarskie oraz bobowate drobnonasienne. Generali Agro oferuje również wyspecjalizowane rozwiązania dla plantatorów warzyw i owoców – w ich przypadku dostępne jest ubezpieczenie od gradobicia.

Generali Agro dysponuje siecią 300 ekspertów – rzeczoznawców rolnych. Dzięki ich profesjonalizmowi, partnerskiemu podejściu do poszkodowanych, wysokiemu zaangażowaniu i wsparciu nowoczesnych technologii, rolnicy mogą liczyć na szybkie i sprawne wypłaty należnych odszkodowań. Cały proces można monitorować w dedykowanym serwisie i-Rolnik.

Ubezpieczenie upraw rolnych oferowane przez Generali Agro to produkt wyspecjalizowany, który wyróżnia się m.in. następującymi elementami: Ochrona do 100 proc. sumy ubezpieczenia w przypadku szkód całkowitych w ryzykach przymrozków wiosennych i gradu – dla zbóż, rzepaku, kukurydzy, buraków cukrowych i ziemniaków; Odpowiedzialność za szkody spowodowane przez zastoiska wodne w pakietach zawierających deszcz nawalny i huragan; Zakres odpowiedzialności obejmuje szkody wynikające z erozji wietrznej; W przypadku zbóż i gryki uwzględniane są szkody spowodowane wyleganiem (zgięcie podstawy źdźbła); W ryzyku ognia ochrona obejmuje szkody w słomie traktowanej jako plon dodatkowy. Przy całkowitym spaleniu uprawy wypłacany jest dodatkowy ryczałt w wysokości 200 zł za każdy spalony hektar. Odpowiedzialność obejmuje ogień niezależnie od jego przyczyny; W przypadku uprawy buraków cukrowych ubezpieczenie obejmuje również szkody jakościowe wynikające z obniżenia wskaźnika polaryzacji; Odszkodowanie za spaloną słomę wypłacane jest niezależnie od przyczyny pożaru – w wysokości 200 zł/ha; Stosowana jest stała suma ubezpieczenia; W przypadku standardowych upraw nie stosuje się udziałów własnych; Zakres ochrony uwzględnia szkody spowodowane wyleganiem zbóż; Dla upraw warzywnych i owocowych przewidziano odpowiedzialność za szkody jakościowe;

Powierzchnia ubezpieczonych upraw rolnych – w ha

Rok	Powierzchnia ubezpieczonych upraw rolnych w ha
2009	2 808 104,32
2015	2 823 606,29
2018	3 255 697,24
2019	3 940 471,99
2021	3 679891,58
2022	4 072 000,56
2023	3 651 768,55

> W 2025 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przewiduje dopłatę z budżetu państwa do 65 proc. składki ubezpieczeniowej dla upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Odszkodowanie przysługuje już od 8 proc. ubytku w plonie, a franszyza liczona jest wyłącznie dla uszkodzonej powierzchni pola lub jego części; W ryzykach gradu i przymrozków wypłata za szkody całkowite może sięgnąć do 100 proc. sumy ubezpieczenia; Odpowiedzialność obejmuje szkody spowodowane zastoiskiem wodnym w zbożach i rzepaku; W uprawie buraka cukrowego Generali Agro uwzględnia również straty jakościowe.

Celem oferty Generali Agro jest zapewnienie kompleksowej, elastycznej i skutecznej ochrony produkcji rolnej, dostosowanej do realnych potrzeb rolników.

TUiR Warta

WARTA Rolne i Warta Uprawy

Warta oferuje kompleksowe ubezpieczenia dla rolników, wyróżniające się szerokim zakresem ochrony oraz możliwością elastycznego dopasowania do indywidualnych potrzeb. Oferta skierowana jest zarówno do osób prowadzących działalność rolniczą, jak i do właścicieli gospodarstw domowych na terenach wiejskich.

Warta Rolne to produkt zapewniający ochronę mienia charakterystycznego dla sektora rolnego. Stanowi on doskonałe uzupełnienie obowiązkowych ubezpieczeń, takich jak OC rolnika czy ubezpieczenie budynków rolniczych. Ubezpieczeniem mogą zostać objęte m.in. silosy, budowle, zwierzęta gospodarskie oraz wyposażenie domu. Ochrona obejmuje zdarzenia takie jak pożar, zalanie, przepięcie, uszkodzenie urządzeń elektrycznych i inne losowe sytuacje.

W ramach wariantu Standard możliwe jest rozszerzenie ustawowego zakresu ochrony budynków rolniczych o ryzyka dodatkowe, takie jak stłuczenie, dewastacja, przepięcie, zalanie, uderzenie pojazdu czy upadek drzew. Z kolei wariant Komfort obejmuje dodatkowo zabezpieczenia przed graffiti, pękaniem mrozowym oraz uszkodzeniem paneli słonecznych i ogniw fotowoltaicznych.

Dodatkowe ubezpieczenie Agrocasco chroni maszyny rolnicze zarówno przed uszkodzeniami podczas pracy na polu, jak i przed kradzieżą z włamaniem. Dostępne jest ono również w wariantach Standard i Komfort.

Oferowane przez Wartę ubezpieczenie NNW obejmuje domowników i pracowników, zapewniając im ochronę na wypadek uszczerbku na zdrowiu. Dodatkowo możliwe jest rozszerzenie umowy o Ubezpieczenie Assistance, które zapewnia dostęp do pomocy specjalistów w nagłych sytuacjach – takich jak interwencja ślusarza, hydraulika, szklarza czy lekarza.

OC w życiu prywatnym to element oferty, który zapewnia ochronę przed szkodami nieobjętymi obowiązkowym OC rolnika – m.in. szkodami wyrządzonymi przez dzieci, zwierzęta domowe czy podczas jazdy na rowerze.

Warta Uprawy to nowoczesne ubezpieczenie skierowane do producentów rolnych, umożliwiające zarówno spełnienie obowiązku ustawowego, jak i ochronę upraw przed skutkami zmian klimatycznych. Produkt obejmuje szeroki zakres upraw – zarówno tych dotowanych z budżetu państwa, jak i niedotowanych. W pakiecie tym ochrona uwzględnia ryzyka obowiązkowe, takie jak: grad, przymrozki wiosenne, susza, ujemne skutki przezimowania, powódź.

Dodatkowo, Warta Uprawy oferuje ochronę w ramach pięciu ryzyk dobrowolnych: deszcz nawalny, piorun, huragan, obsunięcie się ziemi, lawina.

Istnieje możliwość rozszerzenia ochrony o dodatkowe ryzyka, takie jak zastoiska wodne czy ryzyko ognia. Dodatkowym atutem jest możliwość objęcia ochroną transportu plonu głównego – zarówno z pola do magazynu, jak i z magazynu do punktu skupu. Warta umożliwia rozłożenie składki na raty lub skorzystanie ze zniżki przy jednorazowej płatności, co dodatkowo zwiększa elastyczność oferty.

> W ostatnich latach rolnicy coraz chętniej ubezpieczają swoje zwierzęta gospodarskie, takie jak bydło, trzoda chlewna, owce, kozy, konie oraz drób.

CO NAJCZĘŚCIEJ I NAJCHĘTNIEJ UBEZPIECZAJĄ ROLNICY W POLSCE?

Ubezpieczenie upraw

Ubezpieczenie upraw rolnych pozostaje najczęściej wybieranym zabezpieczeniem wśród polskich rolników. W obliczu zmieniającego się klimatu, które przynosi takie zjawiska, jak gradobicia, susze czy powodzie, tego typu ubezpieczenia stają się niezbędne dla ochrony plonów.

Aktualne dane dotyczące ubezpieczeń upraw:

Dopłaty do składek: w 2025 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przewiduje dopłatę z budżetu państwa do 65 proc. składki ubezpieczeniowej dla upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Dopłata ta dotyczy m.in. takich upraw, jak zboża, kukurydza, rzepak, warzywa gruntowe czy owoce.

Maksymalne sumy ubezpieczenia: na rok 2025 ustalono maksymalne sumy ubezpieczenia dla poszczególnych upraw. Przykładowo dla zbóż wynoszą one 16 100 zł na hektar, dla kukurydzy 13 200 zł/ha, a dla rzepaku i rzepiku 9 400 zł/ha.

Te zmiany mają na celu zwiększenie powierzchni ubezpieczonych upraw w Polsce o ok. 100 tys. ha, co podkreśla rosnące znaczenie ubezpieczeń w sektorze rolniczym.

W obliczu tych wyzwań ubezpieczenia upraw stają się kluczowym elementem strategii zarządzania ryzykiem dla rolników, pozwalającym na minimalizowanie strat związanych z nieprzewidywalnymi zdarzeniami pogodowymi i innymi zagrożeniami.

Ubezpieczenie zwierząt

W ostatnich latach rolnicy coraz chętniej ubezpieczają swoje zwierzęta gospodarskie, takie jak bydło, trzoda chlewna, owce, kozy, konie oraz drób. Ubezpieczenie zwierząt jest szczególnie istotne w kontekście zagrożeń związanych z chorobami zakaźnymi, wypadkami czy niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, które mogą negatywnie wpłynąć na zdrowie i hodowlę zwierząt.

Aktualne dane dotyczące ubezpieczeń zwierząt gospodarskich:

Dopłaty do składek ubezpieczeniowych: w 2025 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oferuje dopłatę w wysokości 65 proc. do składek ubezpieczeniowych dla zwierząt gospodarskich. Aby skorzystać z tej dopłaty, rolnicy muszą posiadać polisę obejmującą ubezpieczenie co najmniej:

14 sztuk świń, 1000 sztuk drobiu rzeźnego (kurcząt, gęsi, kaczek, perlic, indyków lub drobiu mięsnego).

Maksymalne sumy ubezpieczenia na 1 sztukę zwierzęcia: na rok 2025 ustalono następujące limity maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych zwierząt:

Bydło: 16 000 zł (wzrost z 15 200 zł w 2024 r.) Topagrar

Konie: 26 300 zł (wzrost z 15 500 zł w 2024 r.)

Owce: 1 300 zł (wzrost z 1 100 zł w 2024 r.)

Kozy: 700 zł (bez zmian w porównaniu z 2024 r.)

Świnie: 2 900 zł (wzrost z 2 600 zł w 2024 r.)

Kury, perlice i przepiórki: 60 zł (bez zmian)

Kaczki: 65 zł (bez zmian)

Gęsi: 250 zł (bez zmian)

Indyki: 210 zł (bez zmian)

Strusie: 2 000 zł (wzrost z 1 100 zł w 2024 r.) Topagrar

Wprowadzone zmiany mają na celu zwiększenie dostępności ubezpieczeń dla producentów rolnych oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony finansowej w przypadku zdarzeń losowych wpływających na hodowlę zwierząt. Warto zauważyć, że pomimo dostępności dopłat i ułatwień nadal istnieje potencjał do zwiększenia liczby ubezpieczonych zwierząt gospodarskich w Polsce.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (OC) dla rolników, choć obowiązkowe, nie cieszy się tak dużym zainteresowaniem jak ubezpieczenia upraw czy zwierząt. Niemniej jednak stanowi ono istotny element ochrony przed roszczeniami osób trzecich wynikającymi z działalności rolniczej.

Obowiązek posiadania ubezpieczenia OC:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ubezpieczenie OC rolnika jest obowiązkowe dla wszystkich osób prowadzących działalność rolniczą, które posiadają użytki rolne przekraczające 1 ha i opłacają przynajmniej w części podatek rolny.

Brak posiadania tego ubezpieczenia wiąże się z nałożeniem kary finansowej. W 2025 r. kara za brak OC rolnika wynosi 466,60 zł, co stanowi jedną dziesiątą minimalnego wynagrodzenia za pracę w tym roku.

Zmiany w wysokości składek:

W 2024 r. odnotowano wzrost składek OC dla rolników. Przeciętna polisa wzrosła o ok. 15-20 proc., co jest wynikiem podniesienia sum gwarancyjnych. Nowe kwoty wynoszą:

szkody na osobie: 29 876 400 zł na jeden wypadek.

szkody majątkowe: 6 021 600 zł na jeden wypadek, niezależnie od liczby poszkodowanych.

Kary za brak ubezpieczenia:

W przypadku braku ciągłości w ochronie ubezpieczeniowej wysokość kary zależy od okresu pozostawania bez ochrony:

do 3 dni: 20 proc. pełnej opłaty karnej.

od 4 do 14 dni: 50 proc. pełnej opłaty karnej.

powyżej 14 dni: 100 proc. pełnej opłaty karnej.

Wprowadzone zmiany mają na celu zwiększenie odpowiedzialności rolników w zakresie ubezpieczeń oraz zapewnienie adekwatnej ochrony przed potencjalnymi roszczeniami osób trzecich.

> Coraz większą popularnością cieszy się także ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników oraz ubezpieczenia sprzętu rolniczego, co jest wynikiem rosnącej liczby inwestycji w nowoczesne maszyny.

O CZYM ZAPOMINAJĄ ROLNICY?

Ubezpieczenie sprzętu rolniczego

Pomimo dużych inwestycji w nowoczesny sprzęt rolniczy wielu rolników nie decyduje się na jego ubezpieczenie. Tymczasem maszyny rolnicze są kosztowne, a ich awaria lub uszkodzenie mogą prowadzić do poważnych strat finansowych. Warto zauważyć, że coraz więcej firm ubezpieczeniowych oferuje produkty dedykowane wyłącznie dla maszyn rolniczych.

Ubezpieczenie od ryzyk związanych z działalnością pozarolniczą

Wielu rolników, którzy prowadzą dodatkową działalność gospodarczą, zapomina o konieczności ubezpieczenia tej części działalności. Może to dotyczyć np. wynajmu maszyn, usług transportowych czy produkcji ekologicznej. Warto pamiętać, że działalność pozarolnicza wymaga osobnego ubezpieczenia, które zapewni odpowiednią ochronę przed ryzykami.

Potencjał wzrostu rynku ubezpieczeń rolniczych w Polsce

Rynek ubezpieczeń rolniczych w Polsce z roku na rok zyskuje na znaczeniu, a rolnicy stają się coraz bardziej świadomi konieczności zabezpieczenia swoich upraw i gospodarstw przed ryzykami. Jednak wciąż istnieje duży potencjał do rozwoju, szczególnie w zakresie ubezpieczeń sprzętu rolniczego i odpowiedzialności cywilnej.

Firmy ubezpieczeniowe w Polsce oferują coraz więcej produktów, które odpowiadają na potrzeby rolników. W przyszłości możemy spodziewać się dalszego rozwoju oferty, szczególnie w zakresie ubezpieczeń związanych z nowoczesnym sprzętem rolniczym oraz zróżnicowaniem ochrony przed ryzykami związanymi z działalnością pozarolniczą.
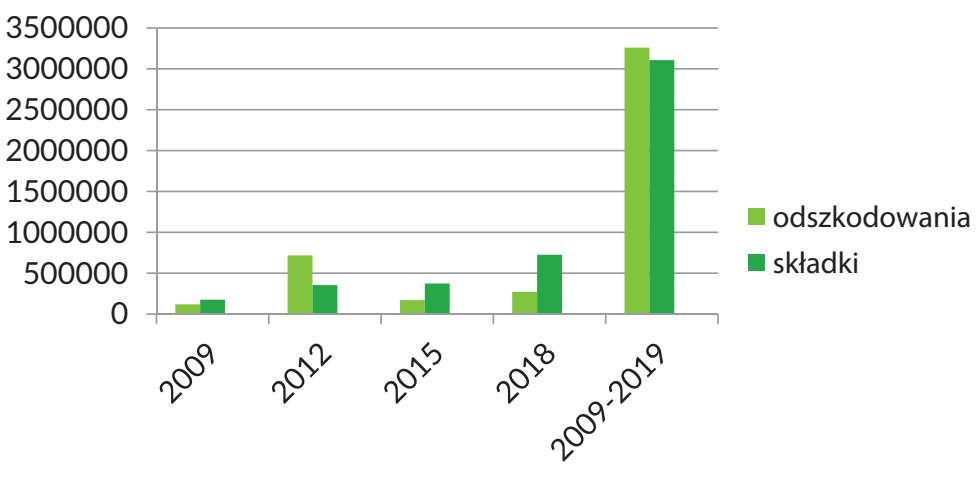
Porównanie wypłaconych odszkodowań z wpłaconymi składkami